

2020.

**Civil szervezetek
Közhasznúságával
Kapcsolatos
Tájékoztató**

CSONGRÁD-CSANÁD MEGYEI
CIVIL KÖZÖSSÉGI
SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

Tisza-parti Civil Közösségekért Egyesület

CIC-KP-1-2020/1-000006

Tartalom

Mely szervezet kérheti, vagy őrizheti meg a közhasznú jogállását?	3
GYAKORI KÉRDÉSEK.....	3
Működő, de eddig közhasznú jogállással nem rendelkező szervezet mikor kérheti a közhasznúként történő nyilvántartásba vételét?.....	3
Meddig kellett volna módosítani a szervezet alapszabályát a közhasznúság megőrzése érdekében?.....	4
A szervezet végzést kapott arról, hogy a Törvényszék törölte, mert nem kérelmezte a közhasznú jogállását, most mit tegyünk?	4
A szervezet felszólítást kapott az Ügyészségtől, hogy nyilatkozzon arról, hogy módosította-e a létesítő okiratát. Mit lehet tenni?	4
Mi a közfeladat?	5
Hogyan kell megjelennie a közfeladatok ellátásának a létesítő okiratban?.....	5
Melyek a közhasznú tevékenységek?	5
Mit kell tartalmaznia a közhasznú szervezet létesítő okiratának?	5
Melyek az közhasznú szervezetek határozathozatalát és döntéshozóit érintő összeférhetlenségi szabályok?	7
Melyek az közhasznú szervezetek felügyelő szervének elnökét, tagjait, illetve könyvvizsgálóját érintő kizárási szabályok?.....	7
Ki nem lehet vezető tisztségviselő?.....	8
Lehet-e ugyanaz a személy több közhasznú szervezetnek is tisztségviselője?	9
Ki számít az alapítvány vezető tisztségviselőjének?	9
Ki számít az egyesület vezető tisztségviselőjének?.....	9
Mi az, hogy a szervezet a közfeladat teljesítését közvetlenül szolgálja?	9
Mi az, hogy a szervezet a közfeladat teljesítését közvetve szolgálja?.....	9
Mely esetekben rendelkezik a szervezet a közhasznú státusz eléréséhez megfelelő erőforrásokkal?...	10
Ki ellenőrzi, hogy a szervezet rendelkezik-e a közhasznú státusz eléréséhez szükséges erőforrásokkal?	10
Minden évben ellenőrzik majd, hogy a szervezet megfelel-e a közhasznúsági feltételeknek?	10
Mi alapján ellenőrizhető, hogy a szervezet rendelkezik-e a közhasznú státusz eléréséhez szükséges erőforrásokkal?.....	10
A szervezet önmaga is tudja ellenőrizni, hogy teljesíti-e a közhasznúsági feltételeket?.....	10
Mikor bír a közhasznúsági státuszhoz megfelelő társadalmi támogatottsággal a szervezet?.....	10
Mely bevételeket nem kell figyelembe venni az 1%-os felajánlás bevételeiben képviselt arányának számításakor?	11
Mire van szükség az önkéntesek fogadásával kapcsolatos közhasznúsági feltétel teljesítéséhez?	11
Minden közhasznú szervezetnek kötelező a kettős könyvvitelre áttérni?	12
Érdemes megőrizni a közhasznú jogállást?	12
A pályázati támogatásokban van különbség a közhasznú és a nem közhasznú szervezetek között?	12

Mikor kötelező felügyelő bizottságot létrehozni?	13
Melyek a közhasznú szervezetek gazdálkodásának különös szabályai?.....	13
Milyen beszámolási szabályok vonatkoznak a közhasznú szervezetekre?.....	14
Hogyan kell letétbe helyezni a beszámolót?	15
A beszámolót el kell helyezni a szervezet honlapján?	15
Milyen határidőig kell gondoskodni a letétbehelyezésről és közzétételről?	15
A társasági adó vonatkozik a civil szervezetekre is?	16
Kell adóbevallást készíteni a közhasznú szervezetnek is?	16
Milyen kedvezmény illeti meg a közhasznú szervezetet a társasági adó terén?	16
Mi az adomány?	16
Mi az adományigazolás?	17
Mi a tartós adományozás?	17
Milyen kedvezmény illeti meg az adományozót?	17
Lehet adományozó magánszemély?	18
Lehet adományozó egyéni vállalkozó?	18
Lehet-e adományozó másik civil szervezet?	18
A szponzorálás adománynak számít?	18
Figyelem!	18

Mely szervezet kérheti, vagy őrizheti meg a közhasznú jogállását?

A Magyarországon nyilvántartásba vett alapítvány és egyesület, illetve nonprofit gazdasági társaság, ha

1. létesítő okirata (alapítvány esetében: alapító okirat; egyesület esetében: alapszabály) szerint is közfeladat ellátására irányuló tevékenységet végeznek. Nem szükséges közvetlenül ellátni az adott közfeladatot, közhasznú tevékenységnek minősülnek azok a tevékenységek is, melyek közvetve szolgálják az adott közfeladat megvalósulását.
2. az általa készített közhasznúsági mellékletéből is látható, hogy a szervezet hozzájárul a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez, azaz a célcsoportja túlmutat a szervezet tagjain, munkavállalóin, önkéntesein.
3. Megfelelő erőforrás áll az (1) bekezdés szerinti szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:
4. az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, vagy
5. a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy
6. a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevételével – eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét.
7. Megfelelő társadalmi támogatottság mutatható ki az (1) bekezdés szerinti szervezetnél, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:
8. a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerint a szervezetnek felajánlott összegből kiutalt összeg eléri az 54. § szerinti bevétel nélkül számított összes bevétel kettő százalékát, vagy
9. a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások eléri az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy
10. közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően.

GYAKORI KÉRDÉSEK

Működő, de eddig közhasznú jogállással nem rendelkező szervezet mikor kérheti a közhasznúként történő nyilvántartásba vételét?

A szervezet 2 lezárt üzleti év (2 év működés) után kérheti az illetékes bíróságtól a közhasznú jogállás megszerzését.

Meddig kellett volna módosítani a szervezet alapszabályát a közhasznúság megőrzése érdekében?

A civil törvény hatályba lépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállású szervezet 2014. május 31. napjáig kezdeményezhette a közhasznúsági nyilvántartásba vételét. Ha ezt elmulasztotta a szervezet a Törvényszék törölte a közhasznú jogállását.

A szervezet végzést kapott arról, hogy a Törvényszék törölte, mert nem kérelmezte a közhasznú jogállását, most mit tegyünk?

A végzés arról szól, hogy a Törvényszék a közhasznú jogállást törölte. A szervezet nem szűnt meg.

Két dolgot lehet tenni.

1. A szervezet úgy módosítja a létesítő okiratát, hogy abból kiveszi a közhasznú jogállásra vonatkozó utalásokat. (a Törvényszék végzése erre szólítja fel)
2. Ha a szervezet megfelel a közhasznúság feltételeinek, akkor a végzéstől számított hatvan napon belül kérheti a közhasznú jogállás megítélését is. A létesítő okiratát ebben az esetben úgy kell módosítani, hogy az a civil törvény közhasznú szervezetekre vonatkozó rendelkezéseinek, illetve az új Ptk.-nak feleljen meg.

A szervezet felszólítást kapott az Ügyészségtől, hogy nyilatkozzon arról, hogy módosította-e a létesítő okiratát. Mit lehet tenni?

A szervezet azért kapott felszólítást az ügyészségtől, mert nem helyezte letétbe a 2013. és 2014. évre vonatkozó beszámolóit, továbbá nem reagált a Törvényszéknek a szervezet közhasznú jogállásának megszűnésével kapcsolatos végzésében foglaltakra.

A szervezet három dolgot tehet:

1. **megszűnik**
2. **pótolja a beszámolók letétbe helyezését**, e mellett gondoskodik egy olyan létesítő okirat elfogadásáról, amely megfelel az új Ptk. -nak, **de nem tartalmazza közhasznú szervezetekre vonatkozó utalásokat**. Így terjeszti elő változásbejegyzési kérelmet a Törvényszék felé. E lépésekről pedig tájékoztatja az ügyészséget.
3. **pótolja a beszámolók letétbe helyezését, ha közhasznú jogállásra törekszik, gondoskodik egy olyan létesítő okirat elfogadásáról, amely megfelel az új Ptk. -nak, és tartalmazza közhasznú szervezetekre vonatkozó szabályokat is**. A szervezet benyújtja a közhasznúság elérésére irányuló kérelmet, valamint a létesítő okirat módosításával összefüggő változásbejegyzési kérelmet a Törvényszék felé. E lépésekről pedig tájékoztatja az ügyészséget.

Mi a közfeladat?

Közfeladat a jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, haszonszerzési cél nélkül, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is.

Hogyan kell megjelennie a közfeladatok ellátásának a létesítő okiratban?

A közhasznú státusz elérésére, megtartására törekvő szervezetek létesítő okiratának tartalmaznia kell a közhasznú tevékenységek felsorolását, hogy ezeket mely közfeladathoz kapcsolódóan végzi, hogy e közfeladatokat, mely jogszabályhely (ek) írja (írják) elő.

Melyek a közhasznú tevékenységek?

Minden olyan tevékenység, amely a létesítő okiratban megjelölt közfeladat teljesítését közvetlenül vagy közvetve szolgálja, ezzel hozzájárulva a társadalom és az egyén közös szükségleteinek kielégítéséhez.

A civil törvény nem sorolja fel a közhasznú tevékenységeket. A törvény nem korlátozza az ellátható közfeladatok körét és nem is emel ki tevékenységeket. Tehát bármely közfeladat szerepelhet a létesítő okiratban. A szervezet saját megalapozott céljainak meghatározása komolyabb feladat, mint e célokhoz hozzárendeli az állam, vagy az önkormányzatok által ellátott közfeladatot és jogszabályi helyet. A Magyar Program keretében készült állami feladatkataszter közel 30 000 állami feladatot tartalmaz. Nehéz elképzelni olyan szervezetet, amelynek tevékenysége kívül esne ezen a kereten.

Mit kell tartalmaznia a közhasznú szervezet létesítő okiratának?

1. A közhasznú tevékenységek felsorolását, hogy ezeket mely közfeladathoz kapcsolódóan végzi, hogy e közfeladatokat, mely jogszabályhely(ek) írja (írják) elő.
2. annak leírását, hogy ha tagsággal rendelkezik, nem zárja ki, hogy tagjain kívül más is részesülhessen közhasznú szolgáltatásaiból;
3. annak leírását, hogy gazdasági-vállalkozási tevékenységet csak közhasznú vagy a létesítő okiratban meghatározott egyéb céljainak megvalósítása érdekében, a közhasznú célok megvalósítását nem veszélyeztetve végez;
4. annak leírását, hogy gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt a létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére fordítja;
5. és annak leírását, hogy közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt.

Továbbá a szabályokat:

6. a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségéről,
7. ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző felügyelő szerv létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működéséről
8. közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjáról
9. olyan nyilvántartás vezetéséről, amelyből a döntésre jogosult szerv döntésének tartalma, időpontja és hatálya, illetve a döntést támogatók és ellenzők számaránya (ha lehetséges, személye) megállapítható,
10. a döntéseknek az érintettekkel való közlési, illetve nyilvánosságra hozatali módjáról,
11. a közhasznú szervezet működésével kapcsolatosan keletkezett iratokba való betekintés rendjéről, valamint
12. a közhasznú szervezet működésének, szolgáltatása igénybevétele módjának, beszámoló közlésének nyilvánosságáról

Az 1-12 pont mellett a több tagból álló legfőbb szerv (kuratórium, egyesületi elnökség, ügyvivői testület, stb.) esetén a közhasznú szervezet létesítő okiratának tartalmaznia kell:

1. az ülésezés gyakoriságára – amely az évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet -, az ülések összehívásának rendjére, a napirend közlésének módjára, az ülések nyilvánosságára, határozatképességére és a határozathozatal módjára,
  2. a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek összeférhetetlenségére,
  3. ha a közhasznú szervezet működését és gazdálkodását ellenőrző felügyelő szerv létrehozása vagy kijelölése kötelező, ennek létrehozására, hatáskörére és működésére, valamint
  4. a közhasznú szervezet éves beszámolója jóváhagyásának módjára vonatkozó szabályokat.
- A közhasznú szervezet létesítő okiratának vagy – ennek felhatalmazása alapján – belső szabályzatának rendelkeznie kell

Az 1-12 pont mellett az egy tagból (személyből) álló legfőbb szerv esetén a létesítő okiratnak rendelkeznie kell

1. Az egy tagból (személyből) álló legfőbb szerv esetén a döntéshozatalt megelőzően e tag (személy) köteles – a személyi kérdésekkel kapcsolatos döntéseket kivéve – a felügyelő szerv, valamint a felelős személyek véleményének megismerése érdekében ülést összehívni, vagy írásos véleményüket beszerezni. Az írásos vélemények, illetve az ülésről készült jegyzőkönyvek nyilvánosak. a létesítő okiratnak rendelkeznie kell e véleményezési jog gyakorlásának módjáról.
2. abban az esetben, ha a véleményezési jogot ülésen (testületben) gyakorolják – a határozatképesség kivételével:
  - az ülésezés gyakoriságáról – amely az évi egy alkalomnál kevesebb nem lehet -,
  - az ülések összehívásának rendjéről,
  - a napirend közlésének módjáról,
  - az ülések nyilvánosságáról,
  - határozatképességéről
  - és a határozathozatal módjáról

Melyek az közhasznú szervezetek határozathozatalát és döntéshozóit érintő összeférhetetlenségi szabályok?

A legfőbb szerv, valamint az ügyintéző és képviseleti szerv határozathozatalában nem vehet részt az a személy, aki/akinek közeli hozzátartozója a határozat alapján

1. kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy
2. bármilyen más előnyben részesül, illetve a megköthető jogügyletben egyébként érdekelt.

Nem minősül előnynek a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásai keretében a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatás, illetve az egyesület által tagjának, a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő cél szerinti juttatás.

A fenti a civil törvényben szereplő kizáró okok mellett a Ptk. rendelkezéseit is alkalmazni kell:

3:19. § [Határozathozatal]

(2) A határozat meghozatalakor nem szavazhat az,

1. a) akit a határozat kötelezettség vagy felelősség alól mentesít vagy a jogi személy terhére másfajta előnyben részesít;
2. b) akivel a határozat szerint szerződést kell kötni;
3. c) aki ellen a határozat alapján pert kell indítani;
4. d) akinek olyan hozzátartozója érdekelt a döntésben, aki a jogi személynek nem tagja vagy alapítója;
5. e) aki a döntésben érdekelt más szervezettel többségi befolyáson alapuló kapcsolatban áll; vagy
6. f) aki egyébként személyesen érdekelt a döntésben.

A létesítő okiratnak e szabályokat tartalmaznia kell!

Melyek az közhasznú szervezetek felügyelő szervének elnökét, tagjait, illetve könyvvizsgálóját érintő kizárási szabályok?

Nem lehet a felügyelő szerv elnöke vagy tagja, illetve könyvvizsgálója az a személy, aki:

1. a legfőbb szerv, illetve az ügyintéző és képviseleti szerv elnöke vagy tagja (ide nem értve az egyesület legfőbb szervének azon tagjait, akik tisztséget nem töltenek be)
2. a közhasznú szervezettel a megbízatásán kívüli más tevékenység kifejtésére irányuló munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, ha jogszabály másképp nem rendelkezik,
3. a közhasznú szervezet cél szerinti juttatásából részesül – kivéve a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető nem pénzbeli szolgáltatásokat, és az egyesület által tagjának a

tagsági jogviszony alapján a létesítő okiratban foglaltaknak megfelelően nyújtott alapcél szerinti juttatást –, illetve

4. az a)–c) pontban meghatározott személyek közeli hozzátartozója.

A fenti a civil törvényben szereplő kizáró okok mellett a Ptk. rendelkezéseit is alkalmazni kell:

3:26. § [A felügyelőbizottság létrehozása és tagsága]

(2) A felügyelőbizottság tagja az a nagykorú személy lehet, akinek cselekvőképességét a tevékenysége ellátásához szükséges körben nem korlátozták. Nem lehet a felügyelőbizottság tagja, akivel szemben a vezető tisztségviselőkre vonatkozó kizáró ok áll fenn, továbbá aki, vagy akinek a hozzátartozója a jogi személy vezető tisztségviselője.

A létesítő okiratnak e szabályokat tartalmaznia kell!

Ki nem lehet vezető tisztségviselő?

A közhasznú szervezet megszűnését követő három évig nem lehet más közhasznú szervezet vezető tisztségviselője az a személy, aki korábban olyan közhasznú szervezet vezető tisztségviselője volt – annak megszűnését megelőző két évben legalább egy évig

1. amely jogutód nélkül szűnt meg úgy, hogy az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adó- és vámtartozását nem egyenlítette ki,
2. amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság jelentős összegű adóhiányt tárt fel,
3. amellyel szemben az állami adó- és vámhatóság üzletlezárás intézkedést alkalmazott, vagy üzletlezárást helyettesítő bírságot szabott ki,
4. amelynek adószámát az állami adó- és vámhatóság az adózás rendjéről szóló törvény szerint felfüggesztette, illetőleg törölte.

A fenti a civil törvényben szereplő kizáró okok mellett a Ptk. rendelkezéseit is alkalmazni kell (értelemszerűen):

3:22. § [A vezető tisztségviselővel szembeni követelmények és kizáró okok]

- (1) Vezető tisztségviselő az a nagykorú személy lehet, akinek cselekvőképességét a tevékenysége ellátásához szükséges körben nem korlátozták.
- (2) Ha a vezető tisztségviselő jogi személy, a jogi személy köteles kijelölni azt a természetes személyt, aki a vezető tisztségviselői feladatokat nevében ellátja. A vezető tisztségviselőkre vonatkozó szabályokat a kijelölt személyre is alkalmazni kell.
- (3) A vezető tisztségviselő ügyvezetési feladatait személyesen köteles ellátni.
- (4) Nem lehet vezető tisztségviselő az, akit bűncselekmény elkövetése miatt jogerősen szabadságvesztés büntetésre ítélték, amíg a büntetett előlethez fűződő hátrányos következmények alól nem mentesült.
- (5) Nem lehet vezető tisztségviselő az, akit e foglalkozástól jogerősen eltiltottak. Akit valamely foglalkozástól jogerős bírói ítélettel eltiltottak, az eltiltás hatálya alatt az ítéletben megjelölt tevékenységet folytató jogi személy vezető tisztségviselője nem lehet.
- (6) Az eltiltást kimondó határozatban megszabott időtartamig nem lehet vezető tisztségviselő az, akit eltiltottak a vezető tisztségviselői tevékenységtől.

Lehet-e ugyanaz a személy több közhasznú szervezetnek is tisztségviselője?

Lehet, de a vezető tisztségviselő, illetve az ennek jelölt személy köteles valamennyi érintett közhasznú szervezetet előzetesen tájékoztatni arról, hogy ilyen tisztséget egyidejűleg más közhasznú szervezetnél is betölt.

Ki számít az alapítvány vezető tisztségviselőjének?

Az alapítvány kezelője, illetve kezelő szervének (szervezetének) és – amennyiben az alapítványnak van felügyelő szerve – felügyelő szervének elnöke és tagja, továbbá – ha az alapítvány kezelő szerve (szervezete) elkülönült jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet vagy állami szerv – a kezelő szerv (szervezet) egyszemélyi felelős vezetője vagy ilyen jogkörben eljáró testületének tagja;

Ki számít az egyesület vezető tisztségviselőjének?

Az egyesület ügyintéző és képviseleti szervének vagy – amennyiben az egyesületnek van felügyelő szerve – a felügyelő szerv elnöke és tagja.

Mi az, hogy a szervezet a közfeladat teljesítését közvetlenül szolgálja?

A közfeladatot közvetlenül végző szervezet gyakorlatilag részben vagy egészben átvállal egy állami önkormányzati feladatot, vagy ugyanazoknak a jogszabályi követelményeknek megfelelően látja el a közfeladatot.

Nincs még egységes jogi gyakorlat a kérdés megítélésére. Ez abból a szempontból problémás, hogy nem tudjuk pontosan, az ügyészség és a bíróság szerint mely szervezet minősül majd a közfeladatot közvetlenül ellátónak. Szélsőséges esetben előfordulhat, hogy ha egy szervezet a létesítő okiratában csak azt jelzi, hogy az önkormányzati törvényben rögzített közfeladatként (13. § (1) 7. pont) kulturális szolgáltatásokat biztosít, akkor az ügyészség az összes vonatkozó törvényben és rendeletben rögzített kulturális szolgáltatás biztosítását elvárhatja a szervezettől. Tehát nem árt az ágazati jogszabályokból, illetve helyi szervezeteknél a helyi rendeletekből azokat a feladatokat beemlíteni az alapító okiratba, amelyeknek a szervezet valóban megfelel. S nem árt a feladatokra együttműködési megállapodásokat kötni.

Mi az, hogy a szervezet a közfeladat teljesítését közvetve szolgálja?

Az adott közfeladatot (vagy annak valamely részét) a szervezet nem vállalja át az államtól, önkormányzattól, de annak elvégzését anyagilag vagy tevékenységével támogatja.

Nincs még egységes jogi gyakorlat a kérdés megítélésére. De szerencsés, ha a szervezet az ágazati jogszabályokból, illetve helyi szervezeteknél a helyi rendeletekből azokat a konkrét részfeladatokat említi az alapító okiratában, amelyek ellátását a szervezet valóban segíti. S ajánlott együtt megállapodásokat is kötni.

Mely esetekben rendelkezik a szervezet a közhasznú státusz eléréséhez megfelelő erőforrásokkal?

Megfelelő erőforrás áll a szervezet rendelkezésére, ha az előző két lezárt üzleti év vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- az átlagos éves bevétele meghaladja az egymillió forintot, vagy
- a két év egybeszámított adózott eredménye (tárgyévi eredménye) nem negatív, vagy
- a személyi jellegű ráfordításai (kiadásai) – a vezető tisztségviselők juttatásainak figyelembevételével – eléri az összes ráfordítás (kiadás) egynegyedét.

Ki ellenőrzi, hogy a szervezet rendelkezik-e a közhasznú státusz eléréséhez szükséges erőforrásokkal?

A közhasznú működés feletti törvényességi ellenőrzést a rá irányadó szabályok szerint **az ügyészség látja el.** A Csongrád-Csanád megyei szervezetek esetében ez a Csongrád-Csanád Megyei Főügyészséget jelenti.

Minden évben ellenőrzik majd, hogy a szervezet megfelel-e a közhasznúsági feltételeknek?

Igen, minden évben a bírósági letétbe helyezett beszámoló és közhasznúsági melléklet alapján.

Mi alapján ellenőrizhető, hogy a szervezet rendelkezik-e a közhasznú státusz eléréséhez szükséges erőforrásokkal?

Minden szervezetnek (tehát nem csak a közhasznú szervezeteknek!) **az éves beszámoló mellett közhasznúsági mellékletet kell készíteni és letétbe helyezni.** Az Ügyészség az adott évben és az előző évben benyújtott közhasznúsági mellékletek alapján állapítja meg a megfelelő erőforrások rendelkezésre állását.

A szervezet önmaga is tudja ellenőrizni, hogy teljesíti-e a közhasznúsági feltételeket?

Igen, sőt kötelessége is hiszen a civil törvény 49. §-a alapján a közhasznú szervezet hatvan napon belül köteles kérni a közhasznú jogállásának törlését, ha a közhasznúvá minősítés feltételeinek nem felel meg.

Mikor bír a közhasznúsági státuszhoz megfelelő társadalmi támogatottsággal a szervezet?

Akkor, ha az előző két lezárt üzleti éve vonatkozásában a következő feltételek közül legalább egy teljesül:

- a szervezet által elért 1%-os felajánlás eléri az összes bevétel kettő százalékát (az összes bevétel kiszámításánál nem kell figyelembe venni a Civil Tv. 54. paragrafus szerinti bevételeket)

- a közhasznú tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordítások eléri az összes ráfordítás felét a két év átlagában, vagy
- közhasznú tevékenységének ellátását tartósan (két év átlagában) legalább tíz közérdekű önkéntes tevékenységet végző személy segíti a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően

Mely bevételeket nem kell figyelembe venni az 1%-os felajánlás bevételeiben képviselt arányának számításakor?

Az összes bevétel 2%-nak meghatározásánál nem kell számolni az államháztartás alrendszeréből folyósított pénzeszközzel, ha

1. annak rendeltetése az állam vagy valamely közigazgatási szerv felelősségébe tartozó, jogszabályban meghatározott és részletesen szabályozott feladat, vagy a feladat egy részének ellátását célozza, vagy
2. annak nyújtása normatív alapon, vagy a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény szerint történt, vagy
3. az az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból részben vagy egészben támogatott tevékenység fedezetét jelenti.

Egyszerűbben fogalmazva az összes bevételt ez esetben:

- a feladat ellátási szerződés keretében végzett tevékenységek bevételei nélkül;
- a normatív alapon kapott támogatások nélkül (szintén csak feladat-ellátási szerződés esetében fordul elő);
- a szervezet részére felajánlott civil 1% összege nélkül
- az Új Széchenyi Terv, a Széchenyi 2020 a Vidékfejlesztési Program pályázati támogatása nélkül kell számolni.

Mire van szükség az önkéntesek fogadásával kapcsolatos közhasznúsági feltétel teljesítéséhez?

1. A szervezetnek **regisztrálnia kell magát** önkéntes fogadó szervezetként. **Ehhez a bejelentkezési lapot, valamint mellékelteként a hatályos létesítő okirat másolatát, – a nyilvántartásba vétel 30 nappal nem régebbi bírósági igazolását** (bírósági kivonat) kell beküldeni az

Emberi Erőforrások Minisztériuma, Esélyteremtési Főosztály 1054 Budapest, Akadémia u. 3.

2. szerződést kell kötni az önkéntesekkel

Az önkéntes törvény alapján mindenképp szerződéshez van kötve az önkéntes tevékenység. Ugyanakkor írásba foglalni a szerződést akkor kell, ha:

- az önkéntes szerződést határozatlan időre vagy legalább tíz napra – tizennyolcadik életévét be nem töltött önkéntes, illetve a korlátozottan cselekvőképes nagykorú önkéntes esetén legalább két napra – kötik,
- az önkéntes juttatásban részesül,
- az önkéntest engedélyköteles építési munkában való részvételre foglalkoztatják,
- a közérdekű önkéntes tevékenységet külföldön végzik,

- az önkéntes harmadik országbeli állampolgár, ide nem értve a menekültként vagy menedékesként elismert, bevándorolt, illetve letelepedett személyt,
- bármelyik fél azonnali hatályú felmondáshoz való jogát korlátozzák,
- az önkéntes kéri,
- ezt jogszabály elrendeli

Az más kérdés, hogy a közhasznúságra vonatkozó törvényességi vizsgálat során a szóbeli szerződéseket nehéz igazolni. A praktikus válasz, hogy érdemes írásos szerződést kötni. **Az önkéntesek fogadásának költségeire pedig érdemes a NEA működési és szakmai pályázatainak támogatást kérni.**

Minden közhasznú szervezetnek kötelező a kettős könyvvitelre áttérni?

Az a szervezet, amely közhasznú **köteles kettős könyvvitel szerint könyvelni.**

Az egyszeresről kettős könyvvitelre, vagy a közhasznú jogállás megszűnése esetén **a kettős könyvvitelről az egyszeresre áttérni viszont csak az üzleti év kezdetén, minden év január 1-től lehet.**

Ha a könyvvitel módja változik, akkor a szervezet számviteli szabályzatát, az ún. számviteli politikát is aktualizálni kell.

Érdemes megőrizni a közhasznú jogállást?

Ha a szervezet a társasági adó alanyának számító szervezetektől, gazdasági társaságoktól fogad adományokat. **akkor igen.** Az adományozók ugyanis közhasznú szervezetek támogatása esetében a támogatás mértékének 20 %-ával, tartós adományozási szerződés esetén további 20 %-ával csökkenti a társasági adó alapját. [A társasági adóról szóló 1996. évi CLXXXI. tv. 7. § (1) z)].

Ha a szervezet az önkormányzattól, államtól vállal át közfeladatot akkor, igen. Civil szervezettel állami, közigazgatási, költségvetési szerv közszolgáltatási szerződést kizárólag akkor köthet, ha a civil szervezet közhasznú jogállású.

Ha a szervezet magánszemélynek juttat adományt, támogatást, akkor igen. Az SZJA törvény szerint a közhasznú alapítványoktól egyesületektől kapott juttatás lehet adómentes bevétel. [1. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez 3.1. 3.3. 7.29 c pontok szerint]

Ha a szervezet vállalkozási tevékenységet is végez, akkor igen. . [A társasági adóról szóló 1996. évi CLXXXI. tv. 7. § (1) z)].

Ha a szervezetnek a közhasznú jogállás megőrzése az iránta érzett bizalom megőrzése, erősítése miatt fontos, akkor igen.

A pályázati támogatásokban van különbség a közhasznú és a nem közhasznú szervezetek között?

A **Nemzeti Együttműködési Alap** pályázatainak elérése jelen szabályok szerint minden szervezet számára lehetséges. **Már a szakmai pályázatoknál sem kikötés** a közhasznú jogállás megléte.

Az **EU források esetében általában nem szokott ilyen jellegű megkülönböztetés lenni.**

De a szociális, egészségügyi, foglalkoztatási területen jelentek már meg olyan felhívások, amelyekre csak közhasznú szervezetek pályázhattak.

A Család-, Ifjúság- és Népesedéspolitikai Intézet ifjúsági és kábítószerüggyel kapcsolatos pályázatain **csak közhasznú szervezetek indulhatnak el.**

Mikor kötelező felügyelő bizottságot létrehozni?

Ha a közhasznú szervezet éves bevétele meghaladja az ötvenmillió forintot, a vezető szervtől elkülönült felügyelő szerv létrehozása akkor is kötelező, ha ilyen kötelezettség más jogszabálynál fogva egyébként nem áll fenn.

A bevétel mértékétől függetlenül is kötelező az egyesületeknek felügyelő bizottságot létrehozni a Ptk. 3:82. § (1) bekezdés szerint, ha

- a tagok több mint fele nem természetes személy,
- vagy ha a tagság létszáma a száz főt meghaladja.

Melyek a közhasznú szervezetek gazdálkodásának különös szabályai?

A közhasznú szervezet a létesítő okiratában meghatározott cél megvalósítása érdekében vagyonaival önállóan gazdálkodik.

Ha alapító okirata megengedi, végezhet vállalkozási tevékenységet. Az összes bevétel legfeljebb 60%-a származhat a vállalkozási tevékenységből. A vállalkozási tevékenység is csak a szervezet céljainak megvalósítása érdekében – azt nem veszélyeztetve – végezhető.

Fontos tudni, hogy a Törvényszék az Ítéelő tábla döntése nyomán a civil törvény megközelítését fogadja-e el?!

Az egyesületeknél a Ptk. 3:63. § (3) szerint rögzítendő az alapszabályban: „Az egyesület az egyesületi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult.”

Az alapítványoknál a Ptk. 3:379. § (2) szerint rögzítendő az alapító okiratban: „Az alapítvány az alapítványi cél megvalósításával közvetlenül összefüggő gazdasági tevékenység végzésére jogosult.”

A közhasznú szervezet a gazdálkodása során elért eredményét nem oszthatja fel, azt létesítő okiratában meghatározott közhasznú tevékenységére kell fordítania.

A közhasznú szervezet a vezető tisztségviselőt, a támogatót, az önkéntest, valamint e személyek közeli hozzátartozóját – a bárki által megkötés nélkül igénybe vehető szolgáltatások, illetve az egyesület által tagjának a tagsági jogviszony alapján nyújtott, létesítő okiratnak megfelelő juttatások kivételével – cél szerinti juttatásban nem részesítheti.

A közhasznú szervezet bármely cél szerinti juttatását – a létesítő okiratban meghatározott szabályok szerint – pályázathoz kötheti. Ebben az esetben a pályázati felhívás nem tartalmazhat olyan feltételeket, amelyekből – az eset összes körülményeinek mérlegelésével – megállapítható, hogy a pályázatnak előre meghatározott nyertese van (színlelt pályázat). Színlelt pályázat a cél szerinti juttatás alapjául nem szolgálhat.

A közhasznú szervezet váltót, illetve más hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt nem bocsáthat ki.

A közhasznú szervezet gazdasági-vállalkozási tevékenységének fejlesztéséhez közhasznú tevékenységét veszélyeztető mértékű hitelt nem vehet fel.

A befektetési tevékenységet végző közhasznú szervezetnek befektetési szabályzatot kell készítenie, amelyet a legfőbb szerv – ha ilyen létrehozta – a felügyelő szerv véleményének kikérését követően fogad el.

A közhasznú szervezet köteles a beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági mellékletet készíteni, amelyet a beszámolóval azonos módon köteles letétbe helyezni és közzétenni.

A közhasznú szervezet beszámolójába bárki betekinthat, illetve abból saját költségére másolatot készíthet.

Milyen beszámolási szabályok vonatkoznak a közhasznú szervezetekre?

A civil szervezet az üzleti év (azonos a naptári évvel) utolsó napjával, vagy a megszűnés utolsó napjával, mint mérlegforduló nappal kötelese beszámolót készíteni. A beszámoló a civil szervezet a működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről ad számot.

Közhasznú jogállású szervezet **kizárólag kettős könyvvitelt vezethet.** Így egyszerűsített éves beszámolót, vagy választása szerint a számviteli törvény szerinti éves beszámolót készíthet.

Az egyszerűsített éves beszámoló részei:

- mérleg,
- eredmény-kimutatás,
- kiegészítő melléklet; közhasznúsági melléklet.

A közhasznú szervezet beszámolójának kiegészítő mellékletében be kell mutatni

- a támogatási program keretében végleges jelleggel felhasznált összegeket támogatásonként, Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati és/vagy nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, adományt kell érteni.
- a visszatérítendő (kötelezettségként kimutatott) támogatásokra vonatkozó adatokat,
- a szervezet által az üzleti évben végzett főbb tevékenységeket és programokat.

Minden szervezet számára kötelező közhasznúsági mellékletet készíteni. A közhasznúsági mellékletnek tartalmaznia kell:

- a szervezet által végzett közhasznú tevékenységeket,
- ezen tevékenységek fő célcsoportjait és eredményeit, valamint
- a közhasznú jogállás megállapításához szükséges adatokat, mutatókat.
- a vagyon felhasználásával kapcsolatos kimutatást,

- a közhasznú cél szerinti juttatások kimutatását,
- a vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatások összegét és
- a juttatásban részesült vezető tisztségek felsorolását.

A könyvvizsgálat azoknál a szervezeteknél kötelező, amelyeknél az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozási tevékenységből elért éves (éves szintre átszámított) (ár) bevétel meghaladja a 200 millió forintot. A szervezet saját akaratából a bevételétől függetlenül is kérhet könyvvizsgálatot.

Hogyan kell letétbe helyezni a beszámolót?

*A beszámolót a közhasznú jogállással rendelkező szervezetek a kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete című (Pk-142 jelű) nyomtatványon kell, hogy benyújtsák az OBH felé. **A beszámolót és a közhasznúsági mellékletet csak elektronikus úton az ÁNYK program használatával és ügyfélkapun keresztül nyújthatják be.***

Ha a nem közhasznú jogállású szervezetek egyszeres könyvvitelt vezetnek, akkor „az egyszeres könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített beszámolója és közhasznúsági melléklete” című (Pk-141 jelű) nyomtatványt kell kitölteniük. A nem közhasznú jogállású szervezetek a beszámolót postai úton is benyújthatják az alábbi címre:

Országos Bírósági Hivatal

1363 Budapest, Pf. 24.

A beszámolót el kell helyezni a szervezet honlapján?

Ha a szervezet rendelkezik saját honlappal, a közzétételi kötelezettsége kiterjed a beszámoló, valamint közhasznúsági melléklet saját honlapon történő elhelyezésére is. A civil szervezetnek a saját honlapon közzétett adatok folyamatos megtekinthetőségét legalább a közzétételt követő második üzleti évre vonatkozó adatok közzétételéig kell biztosítania.

Milyen határidőig kell gondoskodni a letétbehelyezésről és közzétételről?

A civil szervezeteknek a beszámolóikkal kapcsolatos letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek **minden év május 31. napjáig kell eleget tenniük**

(2020-ban a COVID19 vírus miatt, ez a dátum 2020. szeptember 30-ra módosult, a 2019-es év beszámolóira vonatkozva A civil szervezetek a 2019. évre vonatkozó beszámolók letétbe helyezésével és közzétételével kapcsolatos kötelezettségüknek 2020. szeptember 30. napjáig kötelesek eleget tenni.)

Amennyiben a civil szervezet bármilyen okból e határidőn belül nem tud eleget tenni a kötelezettségének, akkor azt további egy évig még pótolhatja.

A társasági adó vonatkozik a civil szervezetekre is?

A Tao. törvény alapján a civil szervezetek a társasági adó alanyai, függetlenül attól, hogy az adott adóévben vállalkozási tevékenységet végeznek-e vagy sem

Kell adóbevallást készíteni a közhasznú szervezetnek is?

Az alapítvány, egyesület, **ha az adóévben vállalkozási tevékenységből bevételt nem ér el, illetve ehhez kapcsolódóan költséget, ráfordítást nem számol el, a Tao bevallás helyett, bevallást helyettesítő nyilatkozatot tesz** az erre rendszeresített nyomtatványon az adóévet követő év február 25-éig (Art. 31. § (5) bekezdés)

Minden más esetben (tehát ha az adott szervezet vállalkozási tevékenysége veszteséges, nulla eredménye van, vagy egyébként nyereséges, de adómentessége miatt nem fizet adót) a szervezet az adóhatósághoz akkor is köteles az adóévet követő év május 31-ei határidőre adóbevallást benyújtani, ha a bevallási időszakban adófizetési kötelezettsége nem keletkezett.

A civil szervezeteknek – tekintet nélkül arra, hogy folytatnak-e vállalkozási tevékenységet – társasági adóelőleget év közben nem kell megállapítani, fizetni, bevallani.

Milyen kedvezmény illeti meg a közhasznú szervezetet a társasági adó terén?

A közhasznú szervezetet megillető kedvezmények:

- nem kell a vállalkozási tevékenysége után a társasági adót megfizetnie, ha a vállalkozási tevékenység bevétele nem haladja meg az összes bevételének a 15%-át.
- ha ezt 15 %-os határt meghaladja akkor is csak a kedvezményezett mérték (arány) túllépésével arányosan számított adóalap után kell az adót megállapítani.
- a vállalkozási tevékenység adózás előtti eredményét a célszerű (nem vállalkozási tevékenységéhez) kapott támogatás 15%-val kell megnövelni. Fontos azonban, hogy ha az adott adóév december 31-én az állami vagy önkormányzati adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása nem áll fenn, úgy a kapott támogatások teljes összege növelő tétel.
- csökkentenie kell az adózás előtti eredményt a közhasznú alapítványnak, közalapítványnak, egyesületnek vállalkozási tevékenysége adózás előtti nyereségének 20 százalékaival;

Mi az adomány?

A közhasznú szervezet részére a civil törvény szerinti *közhasznú tevékenység támogatására* az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke adománynak minősül. Az adomány nem jelenthet a társasági adó törvényben és az szja törvényben meghatározottakon túl vagyoni előnyt az adományozónak, az adományozó tagjának (részvényesének), vezető tisztségviselőjének, felügyelő bizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve e személyek vagy a magánszemély tag (részvényes) közeli hozzátartozójának. De nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás, tehát ezeket fel lehet tüntetni a szervezet szórólapjain, honlapján, stb.

Mi az adományigazolás?

A kapott adományokról a közhasznú szervezet, az egyház, a közérdekű kötelezettségvállalás szervezője által a támogató részére kiállítandó igazoláskötelező tartalmi kellékeit a Tao. törvény 7. § (7) bekezdése rögzíti. E szerint az igazolásnak tartalmaznia kell:

- mindkét fél (a kiállító és a támogató) azonosító adatait, így
- a nevét,
- a székhelyét, az adószámát,
- az adomány összegét,
- a támogatott célt.

Az igazolást a támogatás-nyújtás időpontjában, de legkésőbb az adóév végéig kell a támogató rendelkezésére bocsátani.

Mi a tartós adományozás?

Az alapítvány, vagy az egyesület és az adományozó által írásban kötött szerződés alapján nyújtott pénzbeli támogatás, ha a szerződésben az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy

az adományt a szerződéskötés (szerződésmódosítás) évében, és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal – azonos vagy növekvő összegben – ellenszolgáltatás nélkül adja.

Nem számít ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatása nyújtása keretében utal az adományozó nevére, tevékenységére.

Milyen kedvezmény illeti meg az adományozót?

Nem kell megnövelni az adományozó adózás előtti eredményét az adomány címen nyújtott támogatás (pénz, eszköz, szolgáltatás) adóévi ráfordításként elszámolt összegével, ha az adózó rendelkezik a közhasznú szervezet, az egyház, a közérdekű kötelezettségvállalás szervezője által az adóalap megállapítása céljából kiállított igazolással, amely tartalmazza a kiállító és az adózó megnevezését, székhelyét, adószámát, az adomány összegét és a támogatott célt.

Csökkenti az adományozó adózás előtti eredményét a civil törvény szerinti közhasznú tevékenység támogatásaként nyújtott adomány értékének

- 20 százalékkal közhasznú szervezet támogatása esetén,
  - további 20 százalékkal tartós adományozási szerződés esetén,
- együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény összege lehet.

Lehet adományozó magánszemély?

Adománynak nem minősülő támogatást, juttatást a szervezet kaphat magánszemélytől is, de adókedvezményben magánszemély nem részesül.

Lehet adományozó egyéni vállalkozó?

Adománynak nem minősülő támogatást, juttatást a szervezet kaphat egyéni vállalkozótól is, de adókedvezményben az egyéni vállalkozó nem részesülhet.

Lehet-e adományozó másik civil szervezet?

Lehet, az általa nyújtott támogatás ráfordításként elszámolt összegét a társasági adó törvény feltétel nélkül elismeri az adóalapnál, s annak összegével nem kell megnövelnie a vállalkozási tevékenységének az adózás előtti eredményét.

A szponzorálás adománynak számít?

Az adományt, rendszeres támogatást ingyenesen, illetve ellenszolgáltatás nélkül adja a közhasznú szervezetnek az adományozó. A szponzorálás ellenszolgáltatás fejében történik. Ez szerződéssel jár, míg az előbbi nem kapcsolódik szerződéshez. A szponzorálásról a non-profit szervezet számlát állít ki, a szponzorálás besorolása SZJ 7440 Reklámtevékenységhez kapcsolódik, 25%-os ÁFA tartalom és 1% nemzeti kulturális járulék kötelezettség is terheli. Továbbá ezen összeg társasági adó köteles is. A szponzorálás megfizetése költség, reklámköltség.

Figyelem!

A jogszabályok módosulhattak dokumentumunk összeállítása után, ezért minden esetben tekintse át a hatályos jogszabályokat!